

TARKISTUKSET 001-056

esittäjä(t): Oikeudellisten asioiden valiokunta

Mietintö

Tadeusz Zwiefka

A7-0360/2010

Tiiviimmän yhteistyön toteuttaminen avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla

Ehdotus asetukseksi (KOM(2010)0105 – C7-0315/2010 – 2010/0067(CNS))

Tarkistus 1

**Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 2 viite**

Komission teksti

ottaa huomioon tiiviimmän yhteistyön hyväksymisestä avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla [...] tehdyn neuvoston päätöksen [...]⁷,

⁷ EUVL L [...], [...], s. [...].

Tarkistus

ottaa huomioon tiiviimmän yhteistyön hyväksymisestä avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla **12 päivänä heinäkuuta 2010** tehdyn neuvoston päätöksen **2010/405/EU**¹,

¹ EUVL L **189**, **22.7.2010**, s. **12**.

Tarkistus 2

**Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 1 kappale**

Komission teksti

(1) Unioni on asettanut tavoitteekseen pitää yllä ja kehittää vapauteen, turvallisuuden ja oikeuden perustuvaa aluetta, jolla taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus. Tällaisen alueen luomiseksi asteittain unionin on määrä toteuttaa toimenpiteitä,

Tarkistus

(1) Unioni on asettanut tavoitteekseen pitää yllä ja kehittää vapauteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuvaa aluetta, jolla taataan henkilöiden vapaa liikkuvuus. Tällaisen alueen luomiseksi asteittain unionin on määrä toteuttaa toimenpiteitä,

jotka koskevat oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeudellisissa asioissa, joiden vaikutukset ulottuvat rajojen yli.

jotka koskevat oikeudellista yhteistyötä yksityisoikeudellisissa asioissa, joiden vaikutukset ulottuvat rajojen yli, *erityisesti kun sisämarkkinoiden moitteeton toiminta sitä edellyttää.*

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti

(2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 81 artiklan **3 kohdan** mukaisesti *neuvosto säättää perheoikeudellisista toimenpiteistä, joilla on rajatylittäviä vaikutuksia.*

Tarkistus

(2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 81 artiklan mukaisesti *näihin toimenpiteisiin on määrä sisältyä toimia, joiden tarkoituksena on lainvalintaa koskevien jäsenvaltioissa sovellettavien sääntöjen yhteensopivuuden varmistaminen.*

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti

(6) Bulgaria, Kreikka, Espanja, Ranska, Italia, Luxemburg, Unkari, Itävalta, Romania ja Slovenia esittivät lopulta komissiolle pyynnön, jossa ne ilmoittivat aikovansa ryhtyä toteuttamaan välillään tiiviimpää yhteistyötä avioliittoasioissa sovellettavan lain suhteen *ja pyysivät komissiota esittämään neuvostolle tätä koskevan ehdotuksen.*

Tarkistus

(6) *Belgia*, Bulgaria, *Saksa*, Kreikka, Espanja, Ranska, Italia, *Latvia*, Luxemburg, Unkari, *Malta*, Itävalta, *Portugali*, Romania ja Slovenia esittivät sittemmin komissiolle pyynnön, jossa ne ilmoittivat aikovansa ryhtyä toteuttamaan välillään tiiviimpää yhteistyötä avioliittoasioissa sovellettavan lain suhteen. *Kreikka perui pyyntönsä 3 päivänä maaliskuuta 2010.*

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 7 kappale

Komission teksti

(7) Neuvosto antoi [...] päivänä [...]kuuta [...] päätöksen [...] tiiviimmän yhteistyön hyväksymisestä avio- ja

Tarkistus

(7) Neuvosto antoi **12** päivänä *heinäkuuta 2010* päätöksen **2010/405/EU** tiiviimmän yhteistyön hyväksymisestä avio- ja

asumuseroon sovellettavan lain alalla.

asumuseroon sovellettavan lain alalla.

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 8 kappale

Komission teksti

(8) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 328 artiklan 1 kohdan mukaan tiiviimpään yhteistyöhön voivat sitä aloitettaessa liittyä kaikki jäsenvaltiot edellyttäen, että ne täyttävät siihen luvan antamista koskevassa päätöksessä vahvistetut mahdolliset osallistumisehdot. Ne voivat myös milloin tahansa liittyä siihen edellyttäen, että ne mainittujen ehtojen lisäksi noudattavat yhteistyön yhteydessä jo annettuja säädöksiä.

Tarkistus

(8) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 328 artiklan 1 kohdan mukaan tiiviimpään yhteistyöhön voivat sitä aloitettaessa liittyä kaikki jäsenvaltiot edellyttäen, että ne täyttävät siihen luvan antamista koskevassa päätöksessä vahvistetut mahdolliset osallistumisehdot. Ne voivat myös milloin tahansa liittyä siihen edellyttäen, että ne mainittujen ehtojen lisäksi noudattavat yhteistyön yhteydessä jo annettuja säädöksiä.

Komission ja tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvien jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että ne edistävät mahdollisimman monien jäsenvaltioiden osallistumista. Tämän asetuksen olisi oltava kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä olisi sovellettava sellaisenaan ainoastaan osallistuvissa jäsenvaltioissa perussopimusten mukaisesti.

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 9 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(9 a) Tämän asetuksen aineellisen soveltamisalan ja artiklaosan olisi oltava yhdenmukaisia asetuksen (EY) N:o 2201/2003 kanssa. Sitä ei kuitenkaan tulisi soveltaa avioliiton päättämättömäksi julistamiseen. Tätä asetusta olisi sovellettava vain aviosuhteen purkautumiseen tai raukeamiseen. Tämän asetuksen lainvalintaa koskevien sääntöjen perusteella määriteltävää lakia olisi sovellettava avioeron ja asumuseron perusteisiin. Esikysymykset asioista, joita

ovat avioliiton oikeuskelpoisuus tai pätevyys ja sellaiset asiat kuin avio- tai asumuseron varallisuus oikeudelliset vaikutukset, nimi, vanhempainvastuu, elatusvelvollisuus tai mahdolliset muut liitännäistoimenpiteet, olisi määriteltävä asianomaisessa osallistuvassa jäsenvaltiossa sovellettavien lainvalintaa koskevien sääntöjen mukaisesti.

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 10 kappale

Komission teksti

(10) Tämän asetuksen alueellisen soveltamisalan rajaamista varten olisi määriteltävä, mitkä jäsenvaltiot osallistuvat tiiviimpään yhteistyöhön.

Tarkistus

(10) Tämän asetuksen alueellisen soveltamisalan rajaamista varten olisi määriteltävä **1 artiklan 2 kohdan mukaisesti**, mitkä jäsenvaltiot osallistuvat tiiviimpään yhteistyöhön.

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 10 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(10 a) Tämän asetuksen olisi oltava luonteeltaan yleispätevä siten, että sen yhdenmukaisten lainvalintasääntöjen nojalla voitaisiin osoittaa jonkin osallistuvan jäsenvaltion laki, jonkin muun jäsenvaltion laki tai jonkin Euroopan unionin ulkopuolisen valtion laki.

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 11 kappale

Komission teksti

(11) Tätä asetusta olisi sovellettava riippumatta siitä, millaisessa tuomioistuimessa asiaa käsitellään.

Tarkistus

(11) Tätä asetusta olisi sovellettava riippumatta siitä, millaisessa tuomioistuimessa asiaa käsitellään.
Tarvittaessa asian olisi katsottava tulleen

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 12 kappale

Komission teksti

(12) Jotta puolisoille voidaan tarjota mahdollisuus nimetä sovellettava laki, johon heillä on läheinen liittymä, tai siinä tapauksessa, että he eivät ole tällaista valintaa tehneet, taata, että heidän avioero- tai asumuseromenettelyynsä sovelletaan tällaista lakia, tätä lakia **olisi sovellettava** myös siinä tapauksessa, että se ei ole minkään osallistuvan jäsenvaltion laki. Jos nimetään toisen jäsenvaltion laki, siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta 28 päivänä toukokuuta 2001 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2001/470/EY¹ perustettu Euroopan oikeudellinen verkosto voi osaltaan auttaa tuomioistuimia tulkitsemaan ulkomaisen lain sisältöä.

¹ EYVL L 174, 27.6.2001, s. 25.

Tarkistus

(12) Jotta puolisoille voidaan tarjota mahdollisuus nimetä sovellettava laki, johon heillä on läheinen liittymä, tai siinä tapauksessa, että he eivät ole tällaista valintaa tehneet, taata, että heidän avioero- tai asumuseromenettelyynsä **voidaan soveltaa** tällaista lakia, tätä lakia olisi sovellettava myös siinä tapauksessa, että se ei ole minkään osallistuvan jäsenvaltion laki. Jos nimetään toisen jäsenvaltion laki, siviili- ja kauppaoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta 28 päivänä toukokuuta 2001 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2001/470/EY¹, **sellaisena kuin se on muutettuna 18 päivänä kesäkuuta 2009 tehdyllä päätöksellä N:o 568/2009/EY², se voisi** osaltaan auttaa tuomioistuimia tulkitsemaan ulkomaisen lain sisältöä.

¹ EYVL L 174, 27.6.2001, s. 25.

² EYVL L 168, 30.6.2009, s. 35.

Tarkistus 12

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti

(13) Kansalaisten liikkuvuuden lisääminen edellyttää yhtäältä joustavuuden ja toisaalta oikeusvarmuuden lisäämistä. Sen vuoksi tällä asetuksella olisi vahvistettava osapuolten tahdonautonomiamia avioero- ja asumuseroasioissa antamalla heille tietynasteinen mahdollisuus valita laki, jota heidän avioero- tai

Tarkistus

(13) Kansalaisten liikkuvuuden lisääminen edellyttää yhtäältä joustavuuden ja toisaalta oikeusvarmuuden lisäämistä. Sen vuoksi tällä asetuksella olisi vahvistettava osapuolten tahdonautonomiamia avioero- ja asumuseroasioissa antamalla heille tietynasteinen mahdollisuus valita laki, jota heidän avioero- tai

asumuseromenettelyynsä sovelletaan.
Tällaista mahdollisuutta ei pitäisi ulottaa avioliiton pätemättömäksi julistamiseen, joka on läheisesti sidoksissa avioliiton pätevyyden edellytyksiin ja jossa osapuolten tahdonautonomia ei ole tarkoituksenmukainen.

Tarkistus 13

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 14 kappale

Komission teksti

(14) Puolisoiden olisi voitava valita avioero- tai asumuseromenettelyynsä sovellettavaksi laiksi sellaisen maan laki, johon heillä on erityiset siteet, tai tuomioistuinvaltion laki. Puolisoiden valitseman lain tulee noudattaa perussopimuksissa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ***määriteltyjä*** perusoikeuksia. ***Mahdollisuus valita avioero- ja asumuseromenettelyyn sovellettava laki ei saa vaikuttaa lapsen etuun.***

Tarkistus 14

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti

(15) Ennen sovellettavan lain valintaa puolisoitten on tärkeää saada ajantasaista tietoa avio- ja asumuseroa koskevan kansallisen ja unionin oikeuden ja menettelyjen keskeisistä näkökohdista. Varmistaakseen tällaisten laadukkaiden tietojen saatavuuden komissio päivittää niitä säännöllisesti ***neuvoston*** päätöksellä 2001/470/EY perustetulla julkisella internetsivustolla.

asumuseromenettelyynsä sovelletaan.

Tarkistus

(14) Puolisoiden olisi voitava valita avioero- tai asumuseromenettelyynsä sovellettavaksi laiksi sellaisen maan laki, johon heillä on erityiset siteet, tai tuomioistuinvaltion laki. Puolisoiden valitseman lain tulee noudattaa perussopimuksissa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa ***tunnustettuja*** perusoikeuksia.

Tarkistus

(15) Ennen sovellettavan lain valintaa puolisoitten on tärkeää saada ajantasaista tietoa avio- ja asumuseroa koskevan kansallisen ja unionin oikeuden ja menettelyjen keskeisistä näkökohdista. Varmistaakseen tällaisten laadukkaiden tietojen saatavuuden komissio päivittää niitä säännöllisesti päätöksellä 2001/470/EY, ***sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä N:o 568/2009/EY,*** perustetulla julkisella internetsivustolla.

Tarkistus 15

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 15 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(15 a) Jos puoliset eivät pääse yksimielisyyteen lainvalinnasta, heidän olisi käytävä läpi sovittelumenettely, johon kuuluu ainakin yksi tapaaminen valtuutetun sovittelijan kanssa.

Tarkistus 16

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 16 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(16) Puolisoiden tietoinen valinta on tämän asetuksen keskeinen periaate. Kummankin puolison tulisi tuntea täsmällisesti lainvalinnan oikeudelliset ja sosiaaliset seuraukset. Mahdollisuus valita sovellettava laki yhteisellä sopimuksella ei saisi vaikuttaa puolisojen oikeuksiin ja yhdenvertaisuuteen mahdollisuuksiin. Tätä varten ***kansallisten*** tuomareiden olisi tiedostettava, miten tärkeää puolisojen on tehdä lakivalinta tietoisina sitä koskevan sopimuksen oikeudellisista seurauksista.

(16) Puolisoiden tietoinen valinta on tämän asetuksen keskeinen periaate. Kummankin puolison tulisi tuntea täsmällisesti lainvalinnan oikeudelliset ja sosiaaliset seuraukset. Mahdollisuus valita sovellettava laki yhteisellä sopimuksella ei saisi vaikuttaa puolisojen oikeuksiin ja yhdenvertaisuuteen mahdollisuuksiin. Tätä varten ***osallistuvien jäsenvaltioiden*** tuomareiden olisi tiedostettava, miten tärkeää on, että puoliset ovat tietoisia tekemänsä lainvalintasopimuksen oikeudellisista seurauksista.

Tarkistus 17

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 17 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(17) Olisi otettava käyttöön tiettyjä takeita, jotta voidaan varmistaa, että puoliset ovat tietoisia valintansa seurauksista. Lainvalintasopimus olisi vähintään tehtävä kirjallisena, ja molempien osapuolten olisi allekirjoitettava ja päivättävä se. Jos kuitenkin sen osallistuvan jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa molempien puolisojen vakinainen asuinpaikka on,

(17) Aineellista ja muodollista pätevyyttä koskevat vaatimukset olisi määriteltävä niin, että puolisojen tietoon perustuva lainvalinta helpottuu ja että heidän yhteistä hyväksyntäänsä kunnioitetaan oikeusvarmuuden ja paremman oikeussuojan saatavuuden varmistamiseksi. Muodollisen pätevyyden osalta olisi otettava käyttöön tiettyjä

edellytetään muitakin muotovaatimuksia, kyseiset vaatimukset olisi täytettävä. Tällaisia muita muotovaatimuksia saattaa olla esimerkiksi sellaisessa osallistuvassa jäsenvaltiossa, jossa lainvalintasopimus liitetään avioehtosopimukseen.

takeita, jotta voidaan varmistaa, että puoliset ovat tietoisia valintansa seurauksista. Lainvalintasopimus olisi vähintään tehtävä kirjallisena, ja molempien osapuolten olisi allekirjoitettava ja päivättävä se. Jos kuitenkin sen osallistuvan jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa molempien puolisojen vakinainen asuinpaikka on **sopimuksen tekohetkellä**, edellytetään muitakin muotovaatimuksia, kyseiset vaatimukset olisi täytettävä. Tällaisia muita muotovaatimuksia saattaa olla esimerkiksi sellaisessa osallistuvassa jäsenvaltiossa, jossa lainvalintasopimus liitetään avioehtosopimukseen. **Jos puolisojen vakinaiset asuinpaikat ovat sopimuksen tekohetkellä eri osallistuvissa jäsenvaltioissa, joissa edellytetään eri muotovaatimuksia, riittäisi, että noudatetaan jommankumman valtion muotovaatimuksia. Jos puolisoista vain toisen vakinainen asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä jossakin osallistuvassa jäsenvaltiossa, joka edellyttää muita muotovaatimuksia, niitä olisi noudatettava.**

Tarkistus 18

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 18 kappale

Komission teksti

(18) Sovellettavaa lakia koskeva sopimus olisi voitava tehdä ja sitä olisi voitava muuttaa viimeistään **silloin** kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa tai jopa menettelyn aikana, jos tuomioistuinvaltion laissa niin säädetään. Tässä tapauksessa pitäisi riittää, että lakivalinta kirjataan tuomioistuimessa tuomioistuinvaltion lain mukaisesti.

Tarkistus

(18) Sovellettavaa lakia koskeva sopimus olisi voitava tehdä ja sitä olisi voitava muuttaa viimeistään **siinä vaiheessa**, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa tai jopa menettelyn aikana, jos tuomioistuinvaltion laissa niin säädetään. Tässä tapauksessa pitäisi riittää, että lainvalinta kirjataan tuomioistuimessa tuomioistuinvaltion lain mukaisesti.

Tarkistus 19

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 19 kappale

Komission teksti

(19) Jos lakivalintaa ei ole tehty, tällä asetuksella olisi otettava käyttöön yhdenmukaistettuja lainvalintasääntöjä, jotka perustuvat perättäin sovellettavien liittymäperusteiden asteikon nojalla määritettävään puolisoiden ja asianomaisen lain väliseen läheiseen liittymään, jotta voidaan taata oikeusvarmuus ja ennakoitavuus sekä estää tilanne, jossa toinen puolisoista hakee avioeroa ensimmäisenä varmistaakseen, että menettelyyn sovelletaan tiettyä lakia, jonka hän arvelee suojaavan paremmin omia etujaan. ***Nämä*** liittymäperusteet ***on valittu siten***, että ***avioero- tai asumuseromenettelyyn*** sovelletaan lakia, johon puolisoilla on läheiset siteet. ***Ne perustuvat ensisijaisesti puolisoiden asuinpaikan lakiin.***

Tarkistus

(19) Jos lakivalintaa ei ole tehty, tällä asetuksella olisi otettava käyttöön yhdenmukaistettuja lainvalintasääntöjä, jotka perustuvat perättäin sovellettavien liittymäperusteiden asteikon nojalla määritettävään puolisoiden ja asianomaisen lain väliseen läheiseen liittymään, jotta voidaan taata oikeusvarmuus ja ennakoitavuus sekä estää tilanne, jossa toinen puolisoista hakee avioeroa ensimmäisenä varmistaakseen, että menettelyyn sovelletaan tiettyä lakia, jonka hän arvelee suojaavan paremmin omia etujaan. ***Tällaiset*** liittymäperusteet ***olisi valittava sen varmistamiseksi***, että ***avio- tai asumuseroa koskevissa menettelyissä*** sovelletaan lakia, johon puolisoilla on läheiset siteet.

Tarkistus 20

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 19 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(19 a) Kun tässä asetuksessa viitataan jonkin valtion lain soveltamiseksi kansalaisuuteen liittymäperusteena, monikansalaisuustapausten käsittelyn olisi määräydyttävä kansallisen oikeuden mukaan, noudattaen täysin Euroopan unionin yleisiä periaatteita.

Tarkistus 21

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 19 b kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(19 b) Jos asia pannaan vireille

tuomioistuimessa asumuseron avioeroksi muuntamista koskevan hakemuksen perusteella ja osapuolet eivät ole valinneet sovellettavaa lakia, asumuseroon sovellettua lakia olisi sovellettava myös avioeroon. Tällainen jatkuvuus parantaisi ennakoitavuutta osapuolien kannalta ja lisäisi oikeusvarmuutta. Jos asumuseroon sovellettavassa laissa ei säädetä asumuseron muuntamisesta avioeroksi, avioeroon olisi sovellettava lainvalintasopimuksen puuttuessa sovellettavia lainvalintasääntöjä. Tämä ei saisi estää puolisoita hakemasta avioeroa muiden tämän asetuksen säännösten mukaisesti.

Tarkistus 22

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 20 kappale

Komission teksti

(20) Tietyissä tilanteissa olisi kuitenkin sovellettava tuomioistuinvaltion lakia, jos sovellettavassa laissa ei säädetä avioerosta tai jos toiselle puolisoista ei kyseisessä laissa anneta hänen sukupuolensa vuoksi yhtäläistä mahdollisuutta saada avio- tai asumusero.

Tarkistus

(20) Tietyissä tilanteissa olisi kuitenkin sovellettava tuomioistuinvaltion lakia, jos sovellettavassa laissa ei säädetä avioerosta tai jos toiselle puolisoista ei kyseisessä laissa anneta hänen sukupuolensa vuoksi yhtäläistä mahdollisuutta saada avio- tai asumusero. ***Tämä ei kuitenkaan saisi rajoittaa oikeusjärjestyksen perusteita (ordre public) koskevan lausekkeen soveltamista.***

Tarkistus 23

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 21 kappale

Komission teksti

(21) Osallistuvien jäsenvaltioiden tuomioistuimille olisi annettava yleistä etua koskevien seikkojen perusteella poikkeustilanteissa mahdollisuus olla soveltamatta ***ulkomaista lakia***, jos tämä olisi tietyssä tapauksessa selvästi vastoin tuomioistuinvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (ordre public). Tuomioistuinten

Tarkistus

(21) Osallistuvien jäsenvaltioiden tuomioistuimille olisi annettava yleistä etua koskevien seikkojen perusteella poikkeustilanteissa mahdollisuus olla soveltamatta ***ulkomaisen lain säännöstä***, jos tämä olisi tietyssä tapauksessa selvästi vastoin tuomioistuinvaltion oikeusjärjestyksen perusteita (ordre

ei kuitenkaan pitäisi voida soveltaa oikeusjärjestyksen perusteisiin liittyvää poikkeusta välttääkseen toisen jäsenvaltion lain soveltamisen silloin kun se olisi vastoin Euroopan unionin perusoikeuskirjaa ja erityisesti sen 21 artiklaa, jossa kielletään kaikenlainen syrjintä.

public). Tuomioistuinten ei kuitenkaan pitäisi voida soveltaa oikeusjärjestyksen perusteisiin liittyvää poikkeusta ollakseen soveltamatta toisen jäsenvaltion lain säännöstä silloin, kun se olisi vastoin Euroopan unionin perusoikeuskirjaa ja erityisesti sen 21 artiklaa, jossa kielletään kaikenlainen syrjintä.

Tarkistus 24

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 21 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(21 a) Kun tässä asetuksessa viitataan tapaukseen, jossa sen osallistuvan jäsenvaltion, jonka tuomioistuimessa asia pannaan vireille, laissa ei säädetä avioerosta, tätä olisi tulkittava siten, että tämän avioeron käsite ei sisälly asianomaisen jäsenvaltion lakiin. Tällaisessa tapauksessa tuomioistuimen ei tulisi olla velvollinen tuomitsemaan avioeroon tämän asetuksen nojalla. Kun asetuksessa viitataan tapaukseen, jossa sen jäsenvaltion laissa, jonka tuomioistuimessa asia pannaan vireille, ei pidetä kyseessä olevaa avioliittoa pätevänä avioeromenettelyssä, tämä olisi tulkittava muun muassa niin, että tällaista avioliittoa ei ole olemassa kyseisen jäsenvaltion laissa. Tällaisessa tapauksessa tuomioistuimen ei tulisi olla velvollinen tuomitsemaan avioeroon tai asumuseroon tämän asetuksen nojalla.

Tarkistus 25

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 22 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(22) Koska eräissä valtioissa ja osallistuvissa jäsenvaltioissa on käytössä kaksi *oikeusjärjestelmää tai säännöstöä* tai *useita* oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan tällä asetuksella

(22) Koska eräissä valtioissa ja osallistuvissa jäsenvaltioissa on käytössä kaksi tai *useampia* oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa

säänneltäviin kysymyksiin, olisi säädettävä, missä määrin tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan näiden valtioiden ja osallistuvien jäsenvaltioiden eri alueilla.

asioissa, olisi säädettävä, missä määrin tämän asetuksen säännöksiä sovelletaan näiden valtioiden ja osallistuvien jäsenvaltioiden eri alueilla, ***tai missä määrin tätä asetusta sovelletaan näiden valtioiden ja osallistuvien jäsenvaltioiden eri henkilöluokkiin.***

Tarkistus 26

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 22 a kappale (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

(22 a) Jos sääntöjä sovellettavan lain nimeämisestä ei ole, puolisoiden, jotka valitsevat jommankumman kansallisuusvaltion lain, olisi samalla ilmoitettava minkä alueen laista he ovat sopineet siinä tapauksessa, että valtio, jonka laki valitaan, koostuu useasta alueesta, joilla kullakin on oma oikeusjärjestelmä tai avioeroa koskeva säännöstö.

Tarkistus 27

Ehdotus asetukseksi Johdanto-osan 24 kappale

Komission teksti

Tarkistus

(24) Tässä asetuksessa kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet ja erityisesti sen 21 artikla, jossa kielletään kaikenlainen sukupuoleen, rotuun, ihonväriin tai etniseen taikka yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuva syrjintä. Osallistuvien jäsenvaltioiden tuomioistuinten on sovellettava tätä asetusta näitä oikeuksia ja periaatteita

(Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.)

kunnioittaen,

Tarkistus 28

Ehdotus asetukseksi 1 artikla – otsikko

Komission teksti

Aineellinen soveltamisala

Tarkistus

Soveltamisala

Tarkistus 29

Ehdotus asetukseksi 1 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a. Tätä asetusta ei sovelleta seuraaviin seikkoihin, vaikka ne tulisivat esille vain esikysymyksenä avioero- tai asumuseromenettelyn yhteydessä:

- a) luonnollisten henkilöiden oikeuskelpoisuus;*
- b) avioliiton voimassaolo, pätevyys tai sen tunnustaminen;*
- c) avioliiton pätemättömäksi julistaminen;*
- d) puolisoiden nimi;*
- e) avioliiton varallisuus oikeudelliset vaikutukset;*
- f) vanhempainvastuu;*
- g) elatusvelvoitteet;*
- h) tarkoitemääräykset tai perinnöt.*

Perustelu

On tarpeen selventää asetuksen soveltamisalaa sekä johdanto-osan kappaleessa että artiklaosassa ainakin sen suhteen, mitä soveltamisalaaan ei kuulu.

Tarkistus 30

Ehdotus asetukseksi

1 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Tässä asetuksessa tarkoitetaan 'osallistuvalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, joka osallistuu tiiviimpään yhteistyöhön avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla tiiviimmän yhteistyön hyväksymisestä avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla [...] **päivänä [...]kuuta [...]** tehdyn neuvoston päätöksen [...] nojalla.

Tarkistus

2. Tässä asetuksessa tarkoitetaan 'osallistuvalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, joka osallistuu tiiviimpään yhteistyöhön avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla tiiviimmän yhteistyön hyväksymisestä avio- ja asumuseroon sovellettavan lain alalla **12 päivänä heinäkuuta 2010** tehdyn neuvoston päätöksen **2010/405/EU** nojalla **tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 331 artiklan 1 kohdan toisen tai kolmannen alakohdan mukaisesti hyväksytyyn päätöksen nojalla.**

Tarkistus 31

Ehdotus asetukseksi

1 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a artikla

Suhde asetukseen (EY) N:o 2201/2003

Tämä asetusta ei vaikuta asetuksen (EY) N:o 2201/2003 soveltamiseen.

Tarkistus 32

Ehdotus asetukseksi

1 b artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 b artikla

Määritelmä

Tässä asetuksessa tarkoitetaan "tuomioistuimella" osallistuvien jäsenvaltioiden kaikkia toimivaltaisia viranomaisia tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa.

Tarkistus 33

Ehdotus asetukseksi

2 artikla – otsikko

Komission teksti

Universaalinen soveltaminen

Tarkistus

(*Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.*)

Tarkistus 34

Ehdotus asetukseksi

3 artikla – 1 kohta – johdantokappale

Komission teksti

1. Puolisot voivat **yhteisellä sopimuksella valita** avio- ja asumuseroon **sovellettavan lain**, edellyttäen että **laki on perussopimuksissa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa määriteltyjen perusoikeuksien ja oikeusjärjestyksen perusteiden (ordre public) mukainen**, seuraavista **vaihtoehtoista**:

Tarkistus

1. Puolisot voivat **sopia** avio- ja asumuseroon **sovellettavasta laista** edellyttäen, että **se on jokin** seuraavista:

Tarkistus 35

Ehdotus asetukseksi

3 artikla – 1 kohta – b alakohta

Komission teksti

b) sen valtion laki, jossa puolisoiden viimeinen yhteinen vakinainen asuinpaikka oli, **jos** toinen puolisoista asuu siellä edelleen sopimuksen tekohetkellä;

Tarkistus

b) sen valtion laki, jossa puolisoiden viimeinen yhteinen vakinainen asuinpaikka oli, **mikäli** toinen puolisoista asuu siellä edelleen sopimuksen tekohetkellä, **tai**

Tarkistus 36

Ehdotus asetukseksi

3 artikla – 1 kohta – c alakohta

Komission teksti

c) sen valtion laki, jonka kansalainen jompikumpi puolisoista on sopimuksen tekohetkellä;

Tarkistus

c) sen valtion laki, jonka kansalainen jompikumpi puolisoista on sopimuksen tekohetkellä, **tai**

Tarkistus 37

Ehdotus asetukseksi 3 artikla – 1 kohta – d alakohta

Komission teksti

d) tuomioistuINVALTION laki.

Tarkistus

(Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.)

Tarkistus 38

Ehdotus asetukseksi 3 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. Rajoittamatta sitä, mitä **4 kohdassa** säädetään, sopimus sovellettavasta laista voidaan tehdä ja sitä voidaan muuttaa milloin tahansa, mutta viimeistään **silloin** kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa.

Tarkistus

2. Rajoittamatta sitä, mitä **3 kohdassa** säädetään, sopimus sovellettavasta laista voidaan tehdä ja sitä voidaan muuttaa milloin tahansa, mutta viimeistään, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa.

Tarkistus 39

Ehdotus asetukseksi 3 artikla – 3 kohta

Komission teksti

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettu sopimus on tehtävä kirjallisesti ja päivättävä, ja kummankin puolison on allekirjoitettava se. Kirjallisena pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtunutta viestintää, josta jää pysyvä tallenne sopimuksesta.

Jos kuitenkin sen osallistuvan jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa molempien puolisojen vakinainen asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä, säädetään muista tällaisista sopimuksista koskevista muutovaatimuksista, kyseiset vaatimukset on täytettävä. Jos puolisojen vakinainen asuinpaikka on eri osallistuvissa jäsenvaltioissa ja kummankin jäsenvaltion lainsäädännössä säädetään erilaisista muutovaatimuksista, sopimus on muodollisesti pätevä, jos se täyttää näistä jommankumman

Tarkistus

3. Jos tuomioistuINVALTION laissa niin säädetään, puoliset voivat myös valita lain, jota tuomioistuimessa sovelletaan menettelyn aikana. Siinä tapauksessa tuomioistuin kirjaa lainvalinnan tuomioistuINVALTION lain mukaisesti.

lainsäädännön vaatimukset.

Tarkistus 40

**Ehdotus asetukseksi
3 artikla – 4 kohta**

Komission teksti

4. Puolisot voivat myös nimetä sovellettavan lain tuomioistuimessa menettelyn aikana, jos tuomioistuINVALTION laissa niin säädetään. Siinä tapauksessa tuomioistuin kirjaa lakivalinnan tuomioistuINVALTION lain mukaisesti.

Tarkistus

Poistetaan.

Tarkistus 41

**Ehdotus asetukseksi
3 a artikla (uusi)**

Komission teksti

Tarkistus

3 a artikla

Hyväksyntä ja aineellinen pätevyys

- 1. Lainvalintasopimuksen tai jonkin sen sopimusehdon olemassaolo ja pätevyys määräytyvät sen lain mukaan, jota lainvalintasopimukseen tai sopimusehtoon olisi tämän asetuksen nojalla sovellettava, jos se olisi pätevä.*
- 2. Jos olosuhteista kuitenkin ilmenee, että puolison menettelyn vaikutusten määrittäminen 1 kohdassa tarkoitetun lain mukaan ei olisi kohtuullista, tämä puoliso voi kuitenkin osoittaaakseen, ettei ole antanut hyväksyntäänsä, vedota sen maan lakiin, jossa hänen asuinpaikkansa on sillä hetkellä, kun asia pannaan vireille tuomioistuimessa.*

Tarkistus 42

Ehdotus asetukseksi 3 b artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

3 b artikla

Muodollinen pätevyys

1. Edellä 3 artiklan 1 ja 2 alakohdassa tarkoitettu sopimus on tehtävä kirjallisesti ja päivättävä, ja kummankin puolison on allekirjoitettava se. Kirjallisena pidetään myös kaikkea sähköisin keinoin tapahtunutta viestintää, josta jää pysyvä tallenne sopimuksesta.

2. Jos kuitenkin sen osallistuvan jäsenvaltion lainsäädännössä, jossa puolisoiden vakinainen asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä, säädetään tällaisia sopimuksia koskevia muita muotovaatimuksia, näitä vaatimuksia sovelletaan.

3. Jos puolisoiden vakinainen asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä eri osallistuvissa jäsenvaltioissa ja kyseisten valtioiden lainsäädännössä säädetään erilaisista muotovaatimuksista, sopimus on muodollisesti pätevä, jos se täyttää näistä jommankumman lainsäädännön vaatimukset.

4. Jos puolisoista vain toisen vakinainen asuinpaikka on sopimuksen tekohetkellä osallistuvassa jäsenvaltiossa ja jos tämä valtio edellyttää muita muotovaatimuksia tämän tyyppistä sopimusta varten, näitä vaatimuksia sovelletaan.

Tarkistus 43

Ehdotus asetukseksi 4 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

4 a artikla

Asumuseron muuntaminen avioeroksi

1. Jos asumusero muunnetaan avioeroksi, avioeroon sovelletaan asumuseroon sovellettua lakia, mikäli osapuolet eivät ole toisin sopineet 3 artiklan mukaisesti.

2. Jos asumuseroon sovellettavassa laissa ei kuitenkaan säädetä asumuseron muuntamisesta avioeroksi, sovelletaan 4 artiklaa, mikäli osapuolet eivät ole toisin sopineet 3 artiklan mukaisesti.

Tarkistus 44

Ehdotus asetukseksi 5 artikla

Komission teksti

TuomioistuINVALTION lain soveltaminen
Siinä tapauksessa, että 3 tai 4 artiklan nojalla sovellettavassa laissa ei säädetä avioerosta tai toiselle puolisoista ei kyseisessä laissa anneta hänen sukupuolensa vuoksi yhtäläistä mahdollisuutta saada avio- tai asumusero, sovelletaan tuomioistuINVALTION lakia.

Tarkistus

TuomioistuINVALTION lain soveltaminen
Jos 3 tai 4 artiklan nojalla sovellettavassa laissa ei säädetä avioerosta tai toiselle puolisoista ei kyseisessä laissa anneta hänen sukupuolensa vuoksi yhtäläistä mahdollisuutta saada avio- tai asumusero, sovelletaan tuomioistuINVALTION lakia.

Tarkistus 45

Ehdotus asetukseksi 7 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

7 a artikla

Kansallisten lainsäädäntöjen erot
Tämä asetus ei millään tavoin velvoita sellaisen jäsenvaltion tuomioistuimia, jonka lainsäädännössä ei säädetä avioerosta tai tunnusteta kyseessä olevaa avioliittoa avioeromenettelyjen osalta, antamaan avioeropäätöstä tämän asetuksen nojalla.

Tarkistus 46

Ehdotus asetukseksi 8 artikla

Komission teksti

Valtiot, joissa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä

1. Jos valtioon kuuluu useita alueellisia hallintoyksiköitä, joilla kullakin on omat avio- ja asumuseroa koskevat oikeussääntönsä, tämän asetuksen nojalla sovellettavaa lakia määritettäessä kutakin alueellista hallintoyksikköä pidetään valtiona.

Tarkistus

Valtiot, joissa on kaksi **alueellista** tai useampia **alueellisia** oikeusjärjestelmiä

1. Jos valtioon kuuluu useita alueellisia hallintoyksiköitä, joilla kullakin on omat avio- ja asumuseroa koskevat oikeussääntönsä, tämän asetuksen nojalla sovellettavaa lakia määritettäessä kutakin alueellista hallintoyksikköä pidetään valtiona.

1 a. Tällaisen valtion osalta:

a) viittauksella asuinpaikkaan kyseisessä valtiossa tarkoitetaan asuinpaikkaa asianomaisella alueella kyseisessä valtiossa;

b) viittauksia kansalaisuuteen pidetään viittauksina tämän valtion laissa nimettyihin alueisiin tai, jos asiaa koskevia sääntöjä ei ole, osapuolten valitsemiin alueisiin, tai jos valintaa ei ole tehty, alueisiin, johon puolisolla tai puolisoilla on läheisin liittymä.

Tarkistus 47

Ehdotus asetukseksi 8 a artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

8 a artikla

Valtiot, joissa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä – henkilöiden välinen lainvalinta

Jos valtiossa on kaksi tai useampia oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä, joita sovelletaan eri henkilöluokkiin tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa, viittaus tällaisen valtion lakiin katsotaan viittaukseksi tässä valtiossa voimassa olevien sääntöjen määrittämään

oikeusjärjestelmään. Jos tällaisia sääntöjä ei ole, sovelletaan oikeusjärjestelmää tai säännöstöjä, joihin puolisoilla tai puolisoilla on läheisin liittymä.

Tarkistus 48

Ehdotus asetukseksi 8 b artikla (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

8 b artikla

Tämän asetuksen soveltamatta jättäminen sisäiseen lainvalintaan

Osallistuva jäsenvaltio, jossa on erilaisia oikeusjärjestelmiä tai tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia asioita koskevat säännöt, ei ole velvollinen soveltamaan tätä asetusta yksinomaan eri oikeusjärjestelmiä tai säännöstöjä koskevaan lainvalintaan.

Tarkistus 49

Ehdotus asetukseksi 9 artikla – 1 kohta – a alakohta

Komission teksti

Tarkistus

a) sovellettavan lain valintaa koskevien sopimusten muutovaatimuksia; sekä

a) sovellettavan lain valintaa koskevien sopimusten muutovaatimuksia **3 b artiklan 2–4 kohdan mukaisesti**; sekä

Tarkistus 50

Ehdotus asetukseksi 10 artikla – 1 kohta – 1 alakohta

Komission teksti

Tarkistus

1. Tätä asetusta sovelletaan sellaisiin oikeudenkäynteihin ja sellaisiin 3 artiklassa tarkoitettuihin sopimuksiin, jotka on pantu vireille tai tehty **sen jälkeen, kun** tätä asetusta on alettu soveltaa 13 artiklan mukaisesti.

1. Tätä asetusta sovelletaan sellaisiin oikeudenkäynteihin ja sellaisiin 3 artiklassa tarkoitettuihin sopimuksiin, jotka on pantu vireille tai tehty **siitä päivästä lähtien, jona** tätä asetusta on alettu soveltaa 13 artiklan mukaisesti.

Tarkistus 51

Ehdotus asetukseksi 10 artikla – 1 kohta – 2 alakohta

Komission teksti

Myös sellainen sovellettavan lain valintaa koskeva sopimus, joka on tehty **osallistuvan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti** ennen kuin tätä asetusta on alettu soveltaa, on kuitenkin voimassa, edellyttäen, että se **täyttää 3 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetyt edellytykset.**

Tarkistus

Myös sellainen sovellettavan lain valintaa koskeva sopimus, joka on tehty ennen kuin tätä asetusta on alettu soveltaa, on kuitenkin voimassa, edellyttäen, että se **on 3 a ja 3 b artiklan mukainen.**

Tarkistus 52

Ehdotus asetukseksi 11 artikla – 1 kohta

Komission teksti

1. Tämä asetukset ei vaikuta sellaisten **tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä koskevien, kahden- tai monenvälisten** yleissopimusten soveltamiseen, **joiden sopimuspuoli** yksi tai useampi osallistuva jäsenvaltio on **tätä asetusta annettaessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 351 artiklan mukaisia osallistuvien jäsenvaltioiden velvoitteita.**

Tarkistus

1. Tämä asetukset ei vaikuta sellaisten **kansainvälisten** yleissopimusten soveltamiseen, **joissa** yksi tai useampi osallistuva jäsenvaltio on **sopimuspuolena, kun tämä asetukset tai 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu päätös hyväksytään, ja joissa vahvistetaan avio- ja asumuseroon liittyvät lainvalintasäännöt.**

Tarkistus 53

Ehdotus asetukseksi 11 artikla – 2 kohta

Komission teksti

2. **Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, tätä asetusta sovelletaan** osallistuvien jäsenvaltioiden **välisissä suhteissa ensisijaisena sellaisiin tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kysymyksiä koskeviin** yleissopimukseen nähden, **joiden sopimuspuolia osallistuvat**

Tarkistus

2. **Tällä asetuksella on kuitenkin** osallistuvien jäsenvaltioiden **välillä etusija yksinomaan kahden tai useamman jäsenvaltion välillä tehtyihin** yleissopimukseen nähden **siltä osin kuin yleissopimukset koskevat tällä asetuksella säänneltyjä asioita.**

jäsenvaltiot ovat.

Tarkistus 54

Ehdotus asetukseksi 12 artikla – 1 kohta

Komission teksti

Komissio antaa viimeistään [viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamisen alkamisesta] Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa ehdotuksia asetuksen mukauttamiseksi.

Tarkistus

1. Komissio antaa viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen soveltamisen alkamisesta ***ja sen jälkeen viiden vuoden välein*** Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa ehdotuksia asetuksen mukauttamiseksi.

Tarkistus 55

Ehdotus asetukseksi 12 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

1 a. Tätä varten osallistuvat jäsenvaltiot antavat komissiolle asianmukaisen ilmoituksen tämän asetuksen soveltamisesta tuomioistuimissa.

Tarkistus 56

Ehdotus asetukseksi 13 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti

Tarkistus

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 331 artiklan 1 kohdan toisen tai kolmannen alakohdan mukaisesti tehdyn päätöksen nojalla osallistuvien jäsenvaltioiden osalta tätä asetusta sovelletaan kyseisessä päätöksessä ilmoitetusta päivästä alkaen.